

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), (jud. S. Daguța)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Guzun, A. Malîi, I. Dutca)

Î N C H E I E R E

23 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Svetlana Filincova

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL "Planta-Vin",
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă SRL "Planta Vin"
împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea
faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile și
repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care
a fost admisă cererea de apel depusă de SRL "Planta-Vin" și modificată hotărârea
din 07 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) prin majorarea sumei
încasate cu titlu de prejudiciu moral,

c o n s t a t ă :

La 25 iunie 2020, SRL "Planta-Vin" a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea
faptului încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile și
repararea prejudiciului moral.

În motivarea cererii de chemare în judecată, SRL "Planta-Vin" a indicat că, la
31 iulie 2002, a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎM "Elita 5-Altepi"
cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 04 decembrie
2002, s-a dispus atragerea în proces a Primăriei mun. Chișinău în calitate de
intervenient accesoriu, iar prin încheierea din 24 aprilie 2003, ÎM "Elita 5-Altepi" a
fost înlocuită cu SRL "Extremum".

La 25 iulie 2003, a depus cererea de chemare în judecată suplimentară
împotriva SRL "Extremum" și Primăriei mun. Chișinău cu privire la recuperarea
costului bunurilor.

Prin încheierea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 29 iunie 2004,
s-a dispus atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Ministerului
Transporturilor și Comunicațiilor.

La 16 decembrie 2005, reclamanta a depus cerere de modificare și concretizare
a cerințelor, împotriva SA "Gara Nord", SRL "Lascont" și Consiliul Municipal

Chișinău, intervenient accesoriu Ministerul Transporturilor și Comunicațiilor, solicitând încasarea în mod solidar, din contul SA "Gara Nord" și SRL "Lascont" a costului bunurilor materiale în sumă de 44 4061 lei și obligarea Consiliului Municipal Chișinău de a-i repartiza în raza mun. Chișinău un lot de teren echivalent cu cel din str. Ismail, 105, mun. Chișinău pentru reamplasarea obiectivelor întreprinderii care erau amplasate pe adresa sus indicată.

Prin hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 15 martie 2006, s-a admis acțiunea, fiind încasată din contul SA "Gara Nord" în beneficiul reclamantei suma de 44 4061 lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 13 321,83 lei cu titlu de taxă de stat și suma de 1 966 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei. Totodată, a fost obligat Consiliul Municipal Chișinău să aloce SRL "Planta-Vin" un lot de teren echivalent ce cel din str. Ismail, 105, mun. Chișinău.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 05 decembrie 2006, s-a respins apelul declarat de SA "Gara Nord" și s-a menținut hotărârea primei instanțe, fiind încasată din contul SA "Gara Nord", în bugetul de stat taxa de stat în sumă de 7 991,37 lei.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 05 aprilie 2007, s-a admis recursul declarat de SA "Gara Nord", fiind casată decizia instanței de apel și hotărârea instanței de fond, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță în alt complet de judecată.

Prin încheierea Judecătorei Economice de Circumscripție din 27 iulie 2007, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL "Extremum".

La 16 mai 2008, a depus cerere de modificare a acțiunii, solicitând încasarea sumei de 1 262 835,00 lei, inclusiv și a dobânzii de întârziere pentru perioada de 31 decembrie 2004 – 16 mai 2008 în sumă de 818 764,00 lei, iar la 29 mai 2009 și 31 iulie 2009, și-a modificat pretențiile din acțiune împotriva SA "Gara Nord", Consiliul Municipal Chișinău, SRL "Lascont", SRL "Extremum" și Agenției Transporturi cu privire la alocarea unui lot de teren, repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Economice de Circumscripție din 25 iunie 2010, s-a admis parțial acțiunea, fiind încasată din contul Consiliului Municipal Chișinău în beneficiul SRL "Planta-Vin" suma de 2 580 650 de lei cu titlu de prejudiciu material, suma de 3 766 lei cu titlu de cheltuieli pentru efectuarea expertizei, suma de 10 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 9 000 lei cu titlu de taxă de stat. Totodată, s-a încasat din contul Consiliului Municipal Chișinău în bugetul de stat suma de 68 419,50 lei cu titlu de diferența taxei de stat, în rest acțiunea fiind respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Economice din 13 ianuarie 2011 s-a admis apelul declarat de Consiliul Municipal Chișinău, s-a casat hotărârea primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare, în alt complet de judecată.

Prin încheierea protocolară a Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 14 mai 2014, s-a dispus atragerea în proces a Agenției Proprietății Publice și a Ministerului Finanțelor RM în calitate de intervenienți accesorii.

Prin hotărârea Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 08 decembrie 2014, s-a admis parțial acțiunea înaintată de SRL "PlantaVin", fiind încasată din contul Consiliului Municipal Chișinău, în beneficiul SRL "PlantaVin", suma de 2 580 650

de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în mărimea valorii de reconstituire a bunurilor supuse demolării și suma de 22 766 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată. Totodată, s-a încasat din contul Consiliului Municipal Chișinău în bugetul de stat, taxa de stat în sumă de 41 000 lei, în rest acțiunea fiind respinsă ca nefondată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2015, s-a admis apelul declarat de Consiliul Municipal Chișinău, s-a casat hotărârea primei instanțe în partea reparării prejudiciului material și încasării cheltuielilor de judecată și s-a emis în această parte o nouă hotărâre, prin care s-a încasat în mod solidar din contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, SA "Gara Nord" în beneficiul SRL "Planta-Vin", suma de 2 580 650 de lei cu titlu de prejudiciu material cauzat în mărimea valorii de reconstituire a bunurilor supuse demolării și suma de 22 766 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. S-a încasat în mod solidar din contul Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor și SA "Gara Nord" în beneficiul statului sumă de 41 000 lei cu titlu de diferență neachitată a taxei de stat, în rest fiind menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 ianuarie 2016, s-au admis recursurile declarate de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor SA "Gara Nord", s-a casat integral decizia instanței de apel, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 decembrie 2016, s-a respins apelul declarat de Consiliul Municipal Chișinău și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 13 decembrie 2017, s-a admis recursul declarat de Consiliul Municipal Chișinău, fiind casată decizia instanței de apel, cu remiterea cauzei spre rejudecare în alt complet de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iunie 2018, s-a admis apelul declarat de Consiliul Municipal Chișinău, s-a casat hotărârea primei instanțe, cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată.

Reclamanta a indicat că, la momentul depunerii prezentei cereri, cauza civilă se examinează la Judecătoria Chișinău (sediul Centru).

Reclamanta SRL "Planta-Vin" a evidențiat că are un interes major la examinarea în termen rezonabil a cauzei, or în litigiu a fost invocată încălcarea dreptului de proprietate prin demolarea construcțiilor de către autoritățile publice și până în prezent dreptul nu a fost restabilit, iar cauza se examinează deja 17 ani și 6 luni, iar tergiversarea judecării cauzei civile nu poate fi imputată reclamantei SRL "Planta-Vin".

Reclamanta a explicat că, în materia duratei nerezonabile a procedurilor judiciare, sumele acordate cu titlu de prejudiciu moral, variază de la 1000 la 2500 euro pentru 5 sau 10 ani. Cea mai mică sumă, s-a acordat în cauza SRL "Deservire" 600 euro, pentru 6 ani și cea mai mare în cauza Cravenco, 3 000 euro, pentru 10 ani de examinare a unui litigiu de muncă.

În viziunea reclamantei prejudiciul moral cauzat prin tergiversarea examinării cauzei constituie suma de 150 000 de lei, acesta fiind cauzat prin sentimente de frustrare, stres, or, după aproape 18 ani, așa și nu este pronunțată hotărâre definitivă și irevocabilă pe cauză.

SRL "Planta-Vin" a solicitat constatarea încălcării dreptului la examinarea în termen rezonabil a cauzei civile, timp de 18 ani, și încasarea din contul bugetului de

stat prin intermediul Ministerului Justiției RM a sumei de 150 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral.

Prin hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru), a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Planta-Vin" împotriva Ministerului Justiției, Ministerului Finanțelor cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecare în termen rezonabil a cauzei și repararea prejudiciului moral, fiind constatată încălcarea dreptului SRL "Planta-Vin" la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile la cererea de chemare în judecată depusă de SRL "Planta-Vin" împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăria mun. Chișinău, Guvernului Republicii Moldova, Ministerul Economiei și Infrastructurii, Ministerul Finanțelor, SA "Gara Nord" SRL "Lascont", SRL "Extremum", intervenient accesoriu Agenția Proprietății Publice cu privire la încasarea în mod solidar a prejudiciului material.

A fost încasată din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul SRL "Planta-Vin" suma de 80 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în rest pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de SRL "Planta-Vin" și modificată hotărârea din 07 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău (sediul Centru) prin majorarea sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral de la 80 000 de lei până la 100 000 de lei.

Pentru a admite acțiunea instanțele ierarhic inferioare au reținut că argumentele reclamantei SRL "Planta-Vin" cu privire la constatarea încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei civile și-au găsit confirmare, astfel fiind constată cu certitudine, trimiterea cauzei civile la rejudecare de către Curtea Supremă de Justiție de 3 ori și de către Curtea de Apel Chișinău de 2 ori, durata examinării cauzei civile constituind peste 17 ani și 6 luni, nefiind emisă pe marginea cauzei, la data pronunțării soluției în prezenta cauză, o hotărâre definitivă și irevocabilă.

La 08 decembrie 2021, SRL "Planta-Vin" a contestat cu recurs decizia din 13 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând, de fapt, modificarea acesteia și a hotărârii primei instanțe prin majorarea sumei încasate cu titlu de prejudiciu moral până la 150 000 de lei.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanțele ierarhic inferioare nu au acordat o satisfacție echitabilă în raport cu gravitatea încălcării dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 13 octombrie 2021, fără a se cunoaște cu certitudine data recepționării acesteia de către părți, iar recursul a fost declarat la 08 decembrie 2021. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei instanței de apel în termenul stabilit de lege.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SRL "Planta-Vin", inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SRL "Planta-Vin", nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare al recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune considerarea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie

capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarate de către SRL ”Planta-Vin”.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea considerării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL ”Planta-Vin”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Dumitru Mardari

Judecătorii

Victor Burduh

Svetlana Filincova